

Vergaderjaar 1987-1988

19 137

Wijziging van de In- en uitvoerwet

Nr. 9

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG

Ontvangen 16 november 1987

De vragen, in het eindverslag gesteld, beantwoorden wij als volgt.

Algemeen

Zoals de leden, behorende tot de fractie van de P.v.d.A., terecht opmerkten berust de termijn van dertien dagen in het bij nota van wijziging voorgestelde artikel 6 inderdaad op een drukfout. De voorgestelde termijn voor het indienen van een verzoek om specificatie bedraagt dertig dagen. Inmiddels is een herdruk van de nota van wijziging verschenen, waarin deze fout is hersteld.

Toezicht op de naleving

De mededeling van de leden van de C.D.A.-fractie, dat de uiteenzetting in de memorie van antwoord over het toezicht op de naleving hen geenszins had overtuigd, en hun opmerkingen daaromtrent, leiden ons tot de volgende reactie.

Wij wijzen er nogmaals op, dat in moderne wetgeving toezichthoudende bevoegdheden ter bevordering van een goede naleving van wettelijke verplichtingen veelvuldig zijn opgenomen. Als voorbeelden kunnen genoemd worden artikel 30a van de Hinderwet (Stb. 1952, 274), artikel 27 van de Wet op de Kansspelen (Stb. 1964, 483), artikel 42 e.v. van de Wet chemische afvalstoffen (Stb. 1976, 214), artikel 18 e.v. van de Wet voorraadvorming aardolieprodukten (Stb. 1976, 569), artikel 69 e.v. van de Afvalstoffenwet (Stb. 1977, 455), artikel 149 e.v. van de Wet geluidshinder (Stb. 1979, 99), artikel 32 van de Arbeidsomstandighedenwet (Stb. 1980, 664), artikel 36 van de Kampeerwet (Stb. 1981, 372), artikel 24 e.v. van de Interimwet Bodemsanering (Stb. 1982, 763), artikel 46 van de Wet wapens en munitie (Stb. 1986, 41) en artikel 58 e.v. van de Wet bodembescherming (Stb. 1986, 374). In al deze wetsartikelen worden bevoegdheden, zoals thans worden voorgesteld met betrekking tot de In- en uitvoerwet, verleend aan ambtenaren, belast met het toezicht op de naleving van de desbetreffende wet. Klachten van het bedrijfsleven over de wijze waarop in de praktijk van deze bevoegdheden gebruik wordt gemaakt hebben mij nog nimmer bereikt. Het wordt thans als een gemis gevoeld, dat dergelijke bepalingen in de In- en uitvoerwet ontbreken.

Wij wijzen er voorts op, dat de Economische Controledienst en de Algemene Inspectie Dienst bij de uitoefening van toezicht een beleid voeren, dat er op is gericht de eigen personeelscapaciteit zo efficiënt mogelijk te benutten en de beslommingen voor het bedrijfsleven zo veel mogelijk te beperken. Uiteindelijk is de betrokken minister verantwoordelijk voor het hierbij gevoerde beleid. Zo nodig kunnen de Kamers hem hierop aanspreken.

Aan het voorstel om het toezicht te beperken tot die gevallen, waarin zwaarwegende economische of politieke belangen in het geding zijn, is een aantal bezwaren verbonden. Verreweg de meeste in- en uitvoerbesluiten dienen ter uitvoering van (bindende) EG-regelingen. Het niet van toepassing laten zijn van de toezichthoudende bevoegdheden op (een deel van) deze regelingen zou er op duiden, dat de volkenrechtelijke verplichting om de naleving van deze regelingen af te dwingen niet ernstig wordt genomen. Daar komt nog bij, dat voor de verschillende goederen, waarop een besluit betrekking heeft, verschillende overwegingen er toe geleid kunnen hebben om deze daarin op te nemen. Dit zou zelfs tot gevolg kunnen hebben, dat er verschillende toezichtregimes ontstaan voor één besluit. Op grond van het vorenstaande achten wij het niet wenselijk de toezichthoudende bevoegdheden slechts voor een deel van de in- en uitvoerregelingen te laten gelden.

Daarbij komt nog het volgende. Sinds enige tijd wordt gewerkt aan een algemene wettelijke regeling van bevoegdheden voor ambtenaren die bij of krachtens de wet zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften of zijn aangewezen als bijzonder opsporingsambtenaar (zie kamerstukken II, 1986/87, 19 700, hoofdstuk VI, nr. 2, pag 16). In het belang van de rechtszekerheid van de burgers en in het belang van de betrokken overheidsdiensten wordt harmonisatie van de bepalingen, die thans in diverse afzonderlijke wetten zijn opgenomen en onderling nogal wat verschillen vertonen, wenselijk geacht. Het streven is erop gericht bedoelde bevoegdheden zo veel mogelijk uniform te regelen. Differentiatie per besluit, zoals voorgestaan door de leden van de C.D.A.-fractie, is volstrekt tegengesteld aan deze ontwikkeling en zou de duidelijkheid en eenvoud van de regelgeving op dit gebied geenszins ten goede komen. De zich thans soms voordoende verwarring ten aanzien van de vraag welke bevoegdheden onder welke omstandigheden mogen worden toegepast zou zo alleen maar worden vergroot.

Artikelen

Artikel I D

In antwoord op de door de leden van de P.v.d.A.-fractie nader gemaakte opmerkingen en gestelde vragen moge het volgende dienen. In artikel 2, eerste lid, onder b, van de wet is sprake van regelen ten aanzien van de invoer of de uitvoer van goederen, die bestemd zijn voor, of van herkomst of oorsprong zijn uit daarbij aangegeven *landen*. Naar onze mening is het niet noodzakelijk in artikel 2c, zesde lid, – dat betrekking heeft op slechts een bepaalde categorie in- en uitvoerbesluiten, namelijk de besluiten die naar hun strekking overeenkomen met sanctiebesluiten – van de formulering van het artikel waarop de besluiten zijn gebaseerd af te wijken door in dit artikellid te spreken over besluiten, waarin regelen worden gesteld ten aanzien van daarbij aangewezen *landen of gebieden*. Aan de hand van de In- en uitvoerregeling Zuid-Afrika (Stcrt. 1986, 156) kan worden geïllustreerd dat de huidige formulering ook de mogelijkheid biedt in het vergunningenbeleid rekening te houden met de politieke situatie in een land. Volgens de toelichting bij deze regeling wordt een exportvergunning voor wapens, paramilitaire en nucleaire goederen en ruwe aardolie in principe niet verleend. Voor de uitvoer van computers en aanverwante gegevensverwerkende apparatuur naar Zuid-Afrika wordt een vergunning

slechts verleend indien de Minister van Economische Zaken voldoende zekerheid heeft gekregen dat de betrokken apparatuur niet gebruikt zal worden door de politionele en militaire autoriteiten van Zuid-Afrika noch door de civiele autoriteiten voor de tenuitvoerlegging van het apartheidsb beleid. Weigering van de vergunningen geschiedt in deze gevallen op grond van strijd met het belang van de internationale rechtsorde, waarop het besluit is gebaseerd. Evenzo kan, op diezelfde grond, een vergunning worden geweigerd indien de goederen zijn bestemd voor een politieke groepering in een gebied, waaraan de levering van de desbetreffende goederen om politieke redenen ongewenst moet worden geacht.

Artikel I K

Anders dan de leden van de P.v.d.A.-fractie menen maakt het voorgestelde tweede lid van artikel 9 het niet zonder meer mogelijk een bedrag, dat door een foutieve interpretatie van een Europese regeling ten onrechte is uitbetaald, terug te vorderen van de belanghebbende. Zo'n terugvordering zal uiteraard niet mogelijk zijn indien zulks onredelijk zou zijn, dan wel in strijd met de rechtszekerheid.

In het in de memorie van antwoord genoemde arrest van het Hof van Justitie van de EG in de zaak «Nicolas Corman et Fils» oordeelde het Hof echter, dat het beginsel van de rechtszekerheid niet meebrengt dat het feit dat de waarborg is vrijgegeven in de weg staat aan een vordering tegen de belanghebbende wegens niet-nakoming van zijn verplichtingen.

Artikel I T

Naar aanleiding van de vragen en opmerkingen van de leden van de P.v.d.A.-fractie merken wij op, dat het naar onze mening een in dit verband te ver gaande aantasting van de privacy zou betekenen indien de ambtenaren, belast met het toezicht op de naleving van de wet, bevoegd zouden zijn zonder toestemming van de bewoner woningen te betreden indien er geen sprake is van een vermoeden van een strafbaar feit. In de praktijk bij deze wet zal het niet zo vaak voorkomen dat gegevens, die van belang zijn voor het toezicht op de naleving, in een woning worden bewaard. Hierbij dient ook nog te worden bedacht, dat volgens paragraaf 11 van de memorie van toelichting bij het voorstel van een Algemene wet op het binnentreden (kamerstukken II, 1984-85, 19 073, nrs. 1-3) voor de toepassing van die wet niet als woning wordt aangemerkt «de rechtstreeks van buitenaf toegankelijke ruimte die uitsluitend wordt gebruikt voor de uitoefening van een beroep of bedrijf en binnenshuis verbinding staat met een voor bewoning gebruikt gedeelte van hetzelfde gebouw». Ons bezwaar wordt niet weggenomen door het bepaalde in artikel 4 van dat wetsvoorstel, volgens welk artikel de schriftelijke machtiging, die in beginsel is vereist voor het binnentreden van een woning zonder toestemming van de bewoner, uitsluitend kan worden gegeven aan hen die bij of krachtens de wet bevoegd zijn verklaard zonder toestemming van de bewoner in een woning binnen te treden. Nogmaals wijzen wij erop, dat ingevolge de Wet op de economische delicten wel de bevoegdheid tot het betreden van woningen bestaat indien het vermoeden van een strafbaar feit is gerezen. Wij wijzen de leden van de P.v.d.A.-fractie er tot slot nog op, dat ingevolge het voorgestelde artikel 19g een ieder verplicht is de toezichthoudende ambtenaren alle medewerking te verlenen die zij redelijkerwijs bij de

uitoefening van de hun in de voorgestelde artikelen 19a–19f verleende bevoegdheden behoeven.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
Y. M. C. T. van Rooy

De Minister van Landbouw en Visserij,
G. J. M. Braks

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning